

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia

Chambres Extraordinaires au sein des Tribunaux Cambodgiens

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

Kingdom of Cambodia
Nation Religion King

Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល

Supreme Court Chamber

Chambre de la Cour suprême

ឯកសារដើម
ORIGINAL/ORIGINAL
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 12-Jan-2017, 15:14
CMS/CFO: Sann Rada

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-កញ្ញា-២០០៧-អ.វ.ត.ក-អ.ជ.ស.ដ/អ.ជ.ត.ក(៣០)

Case File/Dossier N°. 002/19-09-2007-ECCC-TC/SC(30)

នៅចំពោះមុខ:

ចៅក្រម គង់ ត្រីវិម ប្រធាន

ចៅក្រម Chandra Nihal JAYASINGHE

ចៅក្រម សោម សិរិវឌ្ឍ

ចៅក្រម Agnieszka KLONOWIECKAMILART

ចៅក្រម ម៉ុង មុនីមរិយា

ចៅក្រម Florence Ndepele Mwachande MUMBA

ចៅក្រម យ៉ា ណារិន

កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី ១២ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៧

ភាសាដើម: ខ្មែរ/អង់គ្លេស

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ: សាធារណៈ

**សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខត្តាមៗរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជំនាស់សេចក្តី
សម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២
ទាក់ទងការចោទពីបទរំលោភសេពសន្ថវៈ**

សហព្រះរាជអាជ្ញា

ជា លាង

Nicholas KOUMJIAN

ជនជាប់ចោទ

ខៀវ សំផន

នួន ជា

សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ពេជ អង្គ

Marie GUIRAUD

សហមេធាវីជនជាប់ចោទ នួន ជា

សុន អុណ

Victor KOPPE

សហមេធាវីជនជាប់ចោទ ខៀវ សំផន

កង់ សំអុន

Anta GUISSÉ

សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខតាមរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជំទាស់សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើ
វិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២ ទាក់ទងបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ

១. **អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល** នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាសម្រាប់ការកាត់សេចក្តីខ្ពក្រិដ្ឋកម្មដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងរយៈកាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យពីចន្លោះថ្ងៃទី ១៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៧៥ ដល់ថ្ងៃទី ០៦ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៧៩ (“អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល” និង “អ.វ.ត.ក.”) បានទទួលបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចំពោះសំណើសុំការបញ្ជាក់ពីវិសាលភាពទាក់ទងនឹងបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈនៅក្រៅបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ដែលបានដាក់នៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៦ និងត្រូវបានជូនដំណឹងនៅថ្ងៃទី ១២ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦ (“ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខ” និង “បណ្តឹងសាទុក្ខ”) ¹។

I. សេចក្តីផ្តើម

២. បណ្តឹងសាទុក្ខនេះ ទាក់ទងទៅនឹងសេចក្តីសម្រេចមួយរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដែលបានចេញនៅថ្ងៃទី ៣០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦ ដើម្បីបញ្ជាក់ថា វិសាលភាពនៃការជំនុំជម្រះក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ ទាក់ទងនឹងបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ ពុំរួមបញ្ចូលការចោទប្រកាន់ផ្នែកអង្គហេតុអំពីការរំលោភសេពសន្ថវៈ ពាក់ព័ន្ធនឹងហេតុការណ៍នានាដែលបានកើតឡើងក្រៅបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ បើទោះបីជាមានការដាក់បញ្ចូលហេតុការណ៍ទាំងនេះក្នុងដីកាដោះស្រាយនៃសំណុំរឿង ០០២² (“សេចក្តីសម្រេចរងការជំទាស់”)³ក៏ដោយ។

ក. សាវតារ

៣. នៅថ្ងៃទី ១៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១០ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាដោះស្រាយក្នុងសំណុំរឿង ០០២។ ក្នុងផ្នែកសម្រេចសេចក្តី ដីកាដោះស្រាយបានចោទប្រកាន់ នួន ជា និងខៀវ សំផន ក្នុងចំណោមមនុស្សដទៃទៀត (ជារួម “ជនជាប់ចោទ”) ពីបទរំលោភសេពសន្ថវៈនៅ

¹ ឯកសារ E306/7/1/1 ។
² ដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១០ និងដាក់នៅថ្ងៃទី ១៦ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១០ ឯកសារលេខ D427 (“ដីកាដោះស្រាយ”)។
³ សេចក្តីសម្រេចលើសារណារបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអនុលោមតាមវិធាន ៩២នៃវិធានផ្ទៃក្នុងស្តីពីការបញ្ជាក់ពីវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២/០២ ទាក់ទងនឹងការចោទប្រកាន់អំពីការរំលោភសេពសន្ថវៈនៅក្រៅបរិបទនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ថ្ងៃទី ៣០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារលេខ E306/7/3 ។

សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជំទាស់សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២ ទាក់ទងនឹងបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ

ទំព័រ ៣ នៃ ១៧

ក្នុងឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ⁴។ ក្នុងផ្នែកដែលដីកាដោះស្រាយលើកឡើងអំពីការយល់ឃើញផ្នែកច្បាប់ទាក់ទងទៅនឹងបទឧក្រិដ្ឋនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានយល់ឃើញថា មាន“ការបង្ហាញច្បាស់លាស់”ថា ក្នុងអំឡុងពេលនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យបទរំលោភសេពសន្ថវៈ ត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងក្នុង“កាលៈទេសៈផ្សេងៗគ្នា” ជាពិសេសនៅតាមមន្ទីរសន្តិសុខ និងសហករណ៍មួយចំនួន ព្រមទាំងក្នុងបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ⁵។ ទោះជាយ៉ាងណាក្តី ទាក់ទងនឹងហេតុការណ៍នៃការរំលោភសេពសន្ថវៈដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងនៅតាមមន្ទីរសន្តិសុខ និងសហករណ៍នានា ដីកាដោះស្រាយបានគូសបញ្ជាក់ថា គោលនយោបាយផ្លូវការរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា (“ប.ក.ក.”) គឺដើម្បីទប់ស្កាត់ការកើតឡើងនៃអំពើរំលោភសេពសន្ថវៈ និងផ្ដន្ទាទោសថាវិ។ ហេតុដូច្នោះ “បើទោះបីជាគោលនយោបាយនេះ ពុំអាចទប់ស្កាត់អំពើរំលោភសេពសន្ថវៈបានក៏ដោយ ក៏ពុំអាចត្រូវបានចាត់ទុកថា បទរំលោភសេពសន្ថវៈ គឺស្ថិតក្នុងចំណោមបទឧក្រិដ្ឋនានាដែលមេដឹកនាំ ប.ក.ក. បានប្រើប្រាស់ដើម្បីអនុវត្តគោលបំណងរួមឡើយ។ ប៉ុន្តែ នោះពុំមែនជាករណីនៅក្នុងបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ”⁶។ ក្នុងផ្នែកទាក់ទងនឹងការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌរបស់ជនជាប់ចោទ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានពិចារណាឃើញថា ជនជាប់ចោទទទួលខុសត្រូវចំពោះការរំលោភសេពសន្ថវៈក្រោមគោលការណ៍នៃសហឧក្រិដ្ឋកម្មរួម តែក្នុងករណីពាក់ព័ន្ធនឹងគោលនយោបាយនៃ“ការដាក់កំហិតលើការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍”⁷ប៉ុណ្ណោះ។ ចំណែកទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវផ្សេងទៀត សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានបញ្ជាក់ថា ត្រូវបានបង្ហាញស្របតាមបទដ្ឋានតម្រូវទាក់ទងនឹង“ការរំលោភសេពសន្ថវៈក្នុងបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ”⁸។ ជារួម សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតពុំបានពិចារណាឃើញថា ការទទួលខុសត្រូវផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌរបស់ជនជាប់ចោទលើការរំលោភសេពសន្ថវៈ

⁴ ដីកាដោះស្រាយ កថាខណ្ឌ ១៦១៣។

⁵ ដីកាដោះស្រាយ កថាខណ្ឌ ១៤២៦-១៤៣៣។

⁶ ដីកាដោះស្រាយ កថាខណ្ឌ ១៤២៩។

⁷ ដីកាដោះស្រាយ កថាខណ្ឌ ១៥២៥(v)។

⁸ ដីកាដោះស្រាយ កថាខណ្ឌ ១៥៤៥ (អក្សរ (ឆ) ក្រោមមាតិកាទាំង “ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ”) (ការរៀបចំផែនការ) ១៥៤៨ (អក្សរ (ឆ) ក្រោមមាតិកាទាំង “ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ”) (ការញុះញង់), ១៥៥១ (អក្សរ (ឆ) ក្រោមមាតិកាទាំង “ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ”) (ការជួយ និងជំរុញ), ១៥៥៤ (អក្សរ (ឆ) ក្រោមមាតិកាទាំង “ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ”) (ការបញ្ជា), ១៥៥៩ (អក្សរ (ឆ) ក្រោមមាតិកាទាំង “ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ”) (ការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើ)។

សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជំទាស់សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២ ទាក់ទងបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ

រៈដែលបានប្រព្រឹត្តនៅតាមមន្ទីរសន្តិសុខ និងសហករណ៍នានាដែលស្ថិតនៅក្រៅបរិបទនៃការរៀប
អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំនោះ ត្រូវបានបង្ហាញស្របតាមបទដ្ឋានតម្រូវក្រោមទម្រង់នៃការទទួល
ខុសត្រូវណាមួយឡើយ។

៤. នៅថ្ងៃទី ១៣ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១១ ក្នុងការសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខដែលបានធ្វើឡើងប្រឆាំងនឹង
ដីកាដោះស្រាយ អង្គជំនុំជម្រះបានសម្រេចថា បទរំលោភសេពសន្ថវៈនៅក្នុងឧក្រិដ្ឋកម្ម
ប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ពុំមានអត្ថិភាពក្នុងយុត្តាធិការពេលវេលារបស់ អ.វ.ត.ក. ឡើយ និងបាន
សម្រេចថា អង្គហេតុមូលដ្ឋាន អាចត្រូវបានចាត់ទុកជាអំពើមនុស្សធម៌ដទៃទៀតនៅក្នុងឧក្រិដ្ឋ
កម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ។

៥. នៅថ្ងៃទី ០៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៤ ក្នុងការចេញសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនស្តីពីការបំបែកកិច្ច
ដំណើរការនីតិវិធីបន្ថែមដែលសេសសល់ក្នុងសំណុំរឿង ០០២ (“សេចក្តីសម្រេចបំបែកកិច្ចដំណើរ
ការនីតិវិធី”)^{១០} អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានសម្រេចដាក់បញ្ចូលក្នុងវិសាលភាពនៃការជំនុំជម្រះ
ក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ នូវបទចោទនៃ “ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ និងការរំលោភសេព
សន្ថវៈនៅទូទាំងប្រទេស”^{១១}។ ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធមួយដែលជាផ្នែកមួយនៃដីកាបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិ
វិធីនេះ (“ឧបសម្ព័ន្ធនៃដីកាបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី”)^{១២} អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានបញ្ជាក់
អំពីបញ្ជីកថាខណ្ឌ និងផ្នែកនានានៃដីកាដោះស្រាយដែលពាក់ព័ន្ធសំណុំរឿង ០០២/០២ ហើយ
អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជីនោះនូវកថាខណ្ឌទាំងប៉ុន្មាន ដែលយោងទៅ
លើផ្នែកនានានៃដីកាដោះស្រាយដែលមានចំណងជើងថា “ការរំលោភសេពសន្ថវៈនៅតាមមន្ទីរ
សន្តិសុខ និងសហករណ៍នានា” និង “ការរំលោភសេពសន្ថវៈក្នុងបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍

^៩ សូមមើលឧទាហរណ៍ សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង ធីរិទ្ធ និង នួន ជា ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ ថ្ងៃទី ១៣
ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារលេខ D427/2/12 កថាខណ្ឌ ១១(២) នៃផ្នែកសម្រេចសេចក្តី។ សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍
របស់ ខៀវ សំផន ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ ថ្ងៃទី ២១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ D427/4/15 កថាខណ្ឌ ២(២)(២)។

^{១០} សេចក្តីសម្រេចលើការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីបន្ថែមលើសំណុំរឿង ០០២ និងវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២/០២ ថ្ងៃទី
៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៤ ឯកសារលេខ E301/9/1។

^{១១} សេចក្តីសម្រេចបំបែកកិច្ចនីតិវិធី កថាខណ្ឌ ៣៣ និងកថាខណ្ឌអនុភាពទីបី។

^{១២} ឧបសម្ព័ន្ធ៖ បញ្ជីកថាខណ្ឌ និងផ្នែកនានានៃដីកាដោះស្រាយដែលពាក់ព័ន្ធសំណុំរឿង០០២/០២ ថ្ងៃទី ៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ
២០១៤ ឯកសារលេខ E301/9/1.1។

សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជំទាស់សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើ
វិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២ ទាក់ទងបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ

ដោយបង្ខំ”¹³។

៦. នៅថ្ងៃទី ២៥ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៤ ក្នុងសេចក្តីសម្រេចស្តីពីអញ្ញត្រកម្មរបស់ខ្លួន¹⁴ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានបញ្ជាក់អះអាងថា “គ្មានមូលដ្ឋានផ្លូវច្បាប់សម្រាប់សំណើរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីសុំដាក់បន្ថែមបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ (ក្រៅបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ) ដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តទៅតាមមន្ទីរសន្តិសុខ ពីលើដីកាដោះស្រាយឡើយនោះឡើយ”¹⁵។ ដូចមានចែងក្នុងវិធាន ៩៨(២) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង¹⁶ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង “មិនអាចបញ្ជូលនូវធាតុផ្សំថ្មីនៃបទចោទ ឬអង្គហេតុទៅលើដីកាដោះស្រាយដែលត្រូវបានច្រានចោលដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតឡើយ ដែលជាសេចក្តីសម្រេចមួយដែលអង្គបុរេជំនុំជម្រះត្រូវទទួលយកជាការបាន”¹⁷។

៧. នៅថ្ងៃទី ១២ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៥ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានគូសបញ្ជាក់ថា ទោះជាសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានសម្រេចថា ហេតុការណ៍នៃរំលោភសេពសន្ថវៈត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងចំណោមទីតាំងផ្សេងៗនៅមន្ទីរសន្តិសុខក្រាំងតាចាន់ក៏ដោយ ក៏សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតពុំបានដាក់ហេតុការណ៍ទាំងនោះឱ្យជនជាប់ចោទទទួលខុសត្រូវ តាមរយៈទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវណាមួយឡើយ¹⁸។ ទាក់ទងទៅនឹងបញ្ហានេះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានរំលឹកថា សំណើរបស់ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខ “សុំបន្ថែមបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ” ត្រូវបានបដិសេធចោលនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចស្តីពីអញ្ញត្រកម្ម¹⁹។ ប៉ុន្តែ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានបន្ថែមថា “ការកើតមានការ

¹³ ឧបសម្ព័ន្ធនៃសេចក្តីសម្រេចបំបែកកិច្ចនីតិវិធី ទំព័រ៤ ផ្នែក៥(ii)(ខ)(១០) ដោយយោងលើដីកាដោះស្រាយ កថាខណ្ឌ ១៤២៦ ដល់ ១៤៣៣។

¹⁴ អនុស្សរណៈអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដែលមានចំណងជើង “ព័ត៌មានបន្ថែមទាក់ទងនឹងអញ្ញត្រកម្មដែលនៅសេសសល់” ថ្ងៃទី ២៥ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៤ ឯកសារ E306 (“សេចក្តីសម្រេចស្តីពីអញ្ញត្រកម្ម”)។

¹⁵ សេចក្តីសម្រេចស្តីពីអញ្ញត្រកម្ម កថាខណ្ឌ ៣។

¹⁶ វិធានផ្ទៃក្នុង អ.វ.ត.ក វិសោធនកម្មលើកទី ៩ ថ្ងៃទី ១៦ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៥ (“វិធានផ្ទៃក្នុង”)។

¹⁷ សេចក្តីសម្រេចស្តីពីអញ្ញត្រកម្ម កថាខណ្ឌ ៣។

¹⁸ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ ខៀវ សំផន សុំឱ្យមានការតទល់គ្នារវាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី សយ សែន ជាមួយនឹងសាក្សី ស្រី ថន និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី សូត្រ សាំង និងស្នើសុំឯកសារចតចម្លងនៃការស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី សយ សែន ថ្ងៃទី ១២ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៥ ឯកសារលេខ E348/4 កថាខណ្ឌ ១១ (សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការសួរសំណួរសាក្សី) ។

¹⁹ សេចក្តីសម្រេចលើការតទល់សាក្សី កថាខណ្ឌ ១១ ដោយយោងសេចក្តីសម្រេចស្តីពីអញ្ញត្រកម្ម កថាខណ្ឌ ៣។

សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជំទាស់សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២ ទាក់ទងបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ

រំលោភសេពសន្ថវៈអាចពាក់ព័ន្ធ ក្នុងចំណោមនោះ ទៅនឹងលក្ខខណ្ឌនៅមន្ទីរសន្តិសុខក្រាំងតាចាន់
»²⁰ ។

៨. នៅថ្ងៃទី ១៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខបានដាក់សំណើ ក្នុងចំណោមនោះ សុំឱ្យអង្គ
ជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបញ្ជាក់ថា ខ្លួន“ទទួលយកជាផ្លូវការនូវការចោទប្រកាន់ផ្នែកអង្គហេតុអំពីការ
រំលោភសេពសន្ថវៈ” ទាក់ទងទៅនឹងហេតុការណ៍ដែលបានកើតឡើងនៅក្រៅបរិបទនៃការរៀប
អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ(“សំណើសុំការបញ្ជាក់”)²¹ ។

៩. នៅថ្ងៃទី ៣០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានចេញសេចក្តីសម្រេចរងការ
ជំទាស់នេះ ។

១០. នៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៦ ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខបានដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ខ្លួននៅចំពោះ
មុខអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល។ នៅថ្ងៃទី ១១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦ ក្រឡាបញ្ជីនៃអង្គជំនុំជម្រះ
តុលាការកំពូលបានកត់សម្គាល់ឃើញថា មានកំហុសនីតិវិធីក្នុងការដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខនេះ ដោយ
ហេតុថា វិធាន ១០៦(២) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងចែងថា “បណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗត្រូវដាក់នៅក្រឡាបញ្ជីនៃ
អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង” ។ ក្រឡាបញ្ជីនៃអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានណែនាំមន្ត្រីទទួលបន្ទុក
សំណុំរឿងឱ្យបញ្ជូនបណ្តឹងសាទុក្ខនេះទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដែលបានជូនដំណឹងដល់ភាគី
ទាំងអស់ក្នុងសំណុំរឿង ០០២ នៅថ្ងៃទី ១២ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦ ។

១១. នៅថ្ងៃទី ២៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦ ខៀវ សំផន បានដាក់សារណាតបទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខនេះ
 (“សារណាតបរបស់ ខៀវ សំផន”)²² ។

²⁰ សេចក្តីសម្រេចលើការតទល់សាក្សី កថាខណ្ឌ ១១។

²¹ សារណាតបរបស់សហមេធាវីនាំមុខដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអនុលោមតាមវិធាន៩២នៃវិធានផ្ទៃក្នុងស្តីពីការបញ្ជាក់ពីវិសាលភាព
នៃសំណុំរឿង ០០២/០២ ទាក់ទងនឹងបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈនៅក្រៅបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ថ្ងៃ
ទី ១៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ E306/7 កថាខណ្ឌ ២៨(ក)។

²² ចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តី លោក ខៀវ សំផន នៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ពាក់ព័ន្ធនឹង
អំពើរំលោភសេពសន្ថវៈក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍ ថ្ងៃទី ២៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ E306/7/3/1/2។

សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជំទាស់សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើ
វិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២ ទាក់ទងបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ

១២. នៅថ្ងៃដដែល បន្ទាប់ពីទទួលបានការអនុញ្ញាតពីអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល²³ សហព្រះរាជអាជ្ញា បានដាក់សារណាតបរបស់ខ្លួនជាភាសាអង់គ្លេសប៉ុណ្ណោះ ឯកសារបកប្រែជាភាសាខ្មែរបានដាក់ នៅថ្ងៃទី ២៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦ (“សារណាតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា”)²⁴។

ខ. សេចក្តីសម្រេចរងការជំទាស់

១៣. តាមរយៈសេចក្តីសម្រេចរងការជំទាស់នេះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានបដិសេធសំណើសុំកែប្រែ ប្រភេទបទល្មើសលើការចោទប្រកាន់ផ្នែកអង្គហេតុនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ” ដែលបានកើតឡើង នៅតាមទីតាំងមួយចំនួន និងនៅក្រៅបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ²⁵។ ដោយយោង ទៅលើដីកាដោះស្រាយដែលបានធ្វើការកែប្រែដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះ សេចក្តីសម្រេចបំបែកកិច្ច ដំណើរការនីតិវិធី សេចក្តីសម្រេចស្តីពីអញ្ញត្រកម្ម និងសេចក្តីសម្រេចស្តីពីការតទល់របស់សាក្សី អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានផ្តល់សំអាងហេតុថា ការស្របតាមសំណើរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋ ប្បវេណី“នឹងមានអានុភាពបន្ថែមបទចោទថ្មីៗ ឬដាក់បន្ថែមទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវថ្មីៗលើជន ជាប់ចោទ ចំពោះការចោទប្រកាន់ផ្នែកអង្គហេតុដែលពុំត្រូវបានចោទជាផ្លូវការនៅក្នុងដីកាដោះស្រាយ” ដែលនេះជាការរំលោភលើវិធាន ៩៨(២)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង²⁶។ នេះដោយសារអង្គជំនុំជម្រះ សាលាដំបូងយល់ឃើញថា ការពិនិត្យជារួមលើដីកាដោះស្រាយបង្ហាញថា ករណីនៃការរំលោភ សេពសន្ថវៈដែលបានកើតឡើងនៅក្រៅបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ពុំមានអត្ថិភាព នៅក្នុងអង្គហេតុ ដែលជាមូលដ្ឋាននៃបទឧក្រិដ្ឋដែលជនជាប់ចោទត្រូវបានចោទប្រកាន់ជាផ្លូវការ នោះឡើយ²⁷។ ជាចុងក្រោយ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានបញ្ជាក់ថា សេចក្តីសម្រេចដែលរងការ ជំទាស់នេះពុំបានសម្រេចលើសំណើសុំឱ្យពិចារណាឡើងវិញអំពីការសម្រេចពីដំបូងរបស់ខ្លួនស្តីពី

²³ សារអេឡិចត្រូនិកផ្ញើពីក្រឡាបញ្ជីអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលទៅមន្ត្រីគ្រប់គ្រងសំណុំរឿងដែលមានចំណងជើង “សំណើសុំ ដាក់ចម្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាក់ទងអំពើរំលោភសេពសន្ថវៈ ក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំជាមួយភាសា” ថ្ងៃទី ១៩ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦ ម៉ោង ២:១៣ នាទីរសៀល។

²⁴ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់សហមេធាវី នាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីប្រ ឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទាក់ទងនឹង ការរំលោភសេពសន្ថវៈនៅក្រៅបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ថ្ងៃទី ២៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ E306/7/3/1/3។

²⁵ សេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់ ផ្នែកសម្រេចសេចក្តី។

²⁶ សេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់ កថាខណ្ឌ ១៩។

²⁷ សេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់ កថាខណ្ឌ ១២-១៥។

សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជំទាស់សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើ វិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២ ទាក់ទងបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ

បញ្ហានេះឡើយ ប៉ុន្តែ“បានត្រឹមតែផ្តល់ការបញ្ជាក់បំភ្លឺអំពីវិសាលភាពបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ ប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ ប៉ុណ្ណោះ”²⁸។

គ. បណ្តឹងសាទុក្ខ

១៤. ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខបានលើកឡើងថា បណ្តឹងសាទុក្ខនេះអាចទទួលយកបាន និងថា សេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់នេះ មានកំហុសអង្គច្បាប់ និងកំហុសជាក់ស្តែងឱ្យឃើញចេញពីការអនុវត្តធានាសិទ្ធិរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដែលបានបង្ហាញសនកម្មដល់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលកំហុសនីមួយៗធ្វើឱ្យសេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់អស់សុពលភាព²⁹។ ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខបានអះអាងថា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងយល់ពុំត្រឹមត្រូវលើសំណើសុំការបញ្ជាក់ដែលនេះពុំមែនជាការស្នើសុំកែប្រែប្រភេទបទល្មើសលើការចោទប្រកាន់ផ្នែកអង្គហេតុនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈនោះទេ ប៉ុន្តែជាការស្នើសុំការបញ្ជាក់អះអាងថា ការចោទប្រកាន់ទាំងនោះស្ថិត(រួចហើយ)ក្នុងវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២/០២ ដែលជាកំហុសក្នុងការទុកចោលមិនដោះស្រាយ³⁰។ ជាសំខាន់ ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខបានអះអាងថា ពាក្យពេចន៍ដែលប្រើក្នុងដីកាដោះស្រាយពុំបានតម្រូវឱ្យមានការសន្និដ្ឋានថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានច្រានចោលការចោទប្រកាន់ផ្នែកអង្គហេតុនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ ដែលពុំស្ថិតក្នុងបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំឡើយ ប៉ុន្តែ ផ្នែកតាមការបញ្ជូនដីកាដោះស្រាយ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទទួលយកជាស្វ័យប្រវត្តិនូវការចោទប្រកាន់ផ្នែកអង្គហេតុទាំងនោះ³¹។ ហេតុដូច្នេះ អង្គជំនុំជម្រះមានសិទ្ធិក្នុងការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានមួយផ្សេង ទាក់ទងទៅនឹងលទ្ធភាពនៃការដាក់ឱ្យជនជាប់ចោទទទួលខុសត្រូវអំពីការចោទប្រកាន់ផ្នែកអង្គហេតុនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ ដោយផ្អែកលើភស្តុតាងនៅចំពោះមុខខ្លួននៅពេលបញ្ចប់ការជំនុំជម្រះ³²។

១៥. ក្នុងសារណាតប ខៀវ សំផន បានស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលប្រកាសថា បណ្តឹងសាទុក្ខនេះមិនអាចទទួលយកបាន ដោយហេតុថា សេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់គ្មានអានុភាពបញ្ចប់

²⁸ សេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់ កថាខណ្ឌ ២០។

²⁹ បណ្តឹងសាទុក្ខ កថាខណ្ឌ ២, ៤៩, ៩២។

³⁰ បណ្តឹងសាទុក្ខ កថាខណ្ឌ ៦២, ៦៥, ៧៣-៧៥។

³¹ បណ្តឹងសាទុក្ខ កថាខណ្ឌ ៥៤-៥៩, ៧៨, ៨៣។

³² បណ្តឹងសាទុក្ខ កថាខណ្ឌ ៣៣-៣៥, ៥៦, ៥៨, ៧៨, ៨១, ៩០។

សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជំទាស់សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២ ទាក់ទងបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ

កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីទាក់ទងនឹងបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ ដែលនៅក្រៅបរិបទនៃការ
រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ³³។ ស្រដៀងគ្នានេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានលើកឡើងថា បណ្តឹង
សាទុក្ខនេះមិនអាចទទួលយកបាន ដោយសារយឺតពេល និងគ្មានមូលដ្ឋានគាំទ្រ³⁴។

II. បទដ្ឋាននៃការពិនិត្យឡើងវិញ

- ១៦. អនុលោមតាមវិធាន ១០៤(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង មានតែសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលា
ដំបូងដូចខាងក្រោមប៉ុណ្ណោះ ដែលបើកផ្លូវឱ្យប្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ៖ (ក) សេចក្តីសម្រេចដែលមាន
អានុភាពបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធី (ខ) សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការឃុំខ្លួន និងការដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោម
ការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការអនុលោមតាមវិធាន ៨២ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង (គ) សេចក្តីសម្រេចស្តីពី
វិធានការការពារតាមវិធាន ២៩(៤-គ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង និង (ឃ) សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការជ្រៀត
ជ្រែកចូលក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលតុលាការ តាមវិធាន ៣៥(៦) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ សេចក្តីសម្រេចផ្សេង
ទៀតអាចប្តឹងសាទុក្ខបានតែក្នុងករណី ដែលបានធ្វើឡើងស្របពេលជាមួយបណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំង
នឹងសាលក្រមលើអង្គសេចក្តី។
- ១៧. អនុលោមតាមវិធាន ១០៤(១) និង ១០៥(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលត្រូវ
សម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានដូចខាងក្រោម៖ (ក) កំហុសអង្គច្បាប់
ដែលនាំឱ្យមោឃៈសេចក្តីសម្រេចនោះ (ខ) កំហុសអង្គហេតុដែលនាំឱ្យសេចក្តីសម្រេចនោះមាន
ភាពមិនយុត្តិធម៌ ឬ (គ) ការភ័ន្តច្រឡំដែលស្តែងចេញពីការប្រើប្រាស់ធនធានុសិទ្ធិរបស់អង្គជំនុំជម្រះ
សាលាដំបូងដែលនាំឱ្យប៉ះពាល់សិទ្ធិរបស់ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខ។

III. ភាពអាចទទួលយកបាន

ក. សារណា

- ១៨. ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខបានអះអាងថា បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ខ្លួនស្របតាមវិធាន ១០៤(៤-ក) នៃវិធាន
ផ្ទៃក្នុង និងបានអះអាងថា សេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់នេះ មានអានុភាពបញ្ចប់កិច្ចដំណើរ
ការនីតិវិធីទាក់ទងនឹងការចោទប្រកាន់ផ្នែកអង្គហេតុនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ ដែលនៅក្រៅបរិបទ

³³ ចម្លើយតបរបស់ ខៀវ សំផន កថាខណ្ឌ ៤០-៤១។

³⁴ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ ១៩, ៤១។

សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជំទាស់សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើ
វិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២ ទាក់ទងនឹងបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ

នៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានទទួលយកបន្ទាប់ពីការ
 ចេញដីកាដោះស្រាយ³⁵។ ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខបានអះអាងបន្ថែមទៀតថា សិទ្ធិរបស់ដើមប
 ណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងការធ្វើបណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់នេះ ចេញ
 មកពីសិទ្ធិរបស់ខ្លួនជាភាគីនៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីបច្ចុប្បន្ន ដោយហេតុថា វិធាន ១០៥(២) នៃ
 វិធានផ្ទៃក្នុងបានអនុញ្ញាតឱ្យ“ភាគី”ធ្វើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ ហើយសិទ្ធិនេះមិនមែនតែសម្រាប់ភាគី
 ណាមួយជាក់លាក់នោះឡើយ គឺ“អព្យាក្រឹត” ហើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមានអត្ថប្រយោជន៍ផ្លូវ
 ច្បាប់ក្នុងការជំទាស់នឹងសេចក្តីសម្រេចនេះ³⁶។ ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខបានអះអាងថា សេចក្តីសម្រេច
 ស្តីពីអញ្ញត្រកម្មបានដោះស្រាយសំណើរបស់ខ្លួន ដែលសុំឱ្យកែប្រែប្រភេទបទល្មើសចំពោះអង្គហេតុ
 នៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ ឱ្យទៅជាបទឧក្រិដ្ឋមួយដាច់ដោយឡែកនៅក្នុងឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្ស
 ជាតិក្នុង ដែលនេះជាបញ្ហាមួយខុសប្លែកពីបញ្ហាទាក់ទងទៅនឹង *វិសាលភាពនៃសំណុំរឿង*របស់អង្គ
 ជំនុំជម្រះសាលាដំបូងក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២³⁷។ ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខបានអះអាងថា សំណើសុំការ
 បញ្ជាក់បំភ្លឺ ព្រមទាំងបណ្តឹងសាទុក្ខនេះ គឺសុំដំណោះស្រាយតែទៅលើបញ្ហាគតិយុត្តប៉ុណ្ណោះ³⁸។

១៩. ខៀវ សំផន បានអះអាងថា បណ្តឹងសាទុក្ខនេះ ពុំអាចទទួលយកបាន ដោយហេតុថា សេចក្តី
 សម្រេចដែលរងការជំទាស់នេះ ពុំបាននាំទៅដល់ការបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធី។ ដោយហេតុថា
 ដីកាដោះស្រាយពុំបានចោទប្រកាន់ជនជាប់ចោទពីបទរំលោភសេពសន្ថវៈ ដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្ត
 នៅក្រៅបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដែលជាសេចក្តីសម្រេចមួយពុំត្រូវបានជំទាស់នៅចំពោះ
 មុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះនោះ បានក្លាយជា *អាជ្ញាអស់ជំនុំ*³⁹ ហើយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងពុំដែល
 ទទួលយកករណីនេះ និងពុំអាចបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីពាក់ព័ន្ធនាមួយដែលពុំទាន់បាន
 សម្រេចនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះឡើយ⁴⁰។ ខៀវ សំផន បានកត់សម្គាល់បន្ថែមទៀតថា ក្នុងឆ្នាំ
 ២០១១ ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខបានទទួលស្គាល់ដោយភ័ន្តច្រឡំថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតពុំបាន

³⁵ បណ្តឹងសាទុក្ខ កថាខណ្ឌ ៥០-៦៦, ៧៨។
³⁶ បណ្តឹងសាទុក្ខ កថាខណ្ឌ ៤៣, ៤៥, ៥០, ៦៧-៧២។
³⁷ បណ្តឹងសាទុក្ខ កថាខណ្ឌ ១១, ១៣, ៦១, ៧៥។
³⁸ បណ្តឹងសាទុក្ខ កថាខណ្ឌ ៧៥, ៩៤។
³⁹ ចម្លើយតបរបស់ ខៀវ សំផន កថាខណ្ឌ ២០, ២៥។
⁴⁰ ចម្លើយតបរបស់ ខៀវ សំផន កថាខណ្ឌ ១៤។

*សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជំទាស់សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើ
 វិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២ ទាក់ទងបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ*

ចោទប្រកាន់ជនជាប់ចោទអំពីការចោទប្រកាន់ខាងលើឡើយ⁴¹ ។

- ២០. សហព្រះរាជអាជ្ញាបានឆ្លើយតបថា បណ្តឹងសាទុក្ខនេះ ពុំអាចទទួលយកបាន ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានចំនួនពីរដូចតទៅ៖ (i) អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងពុំដែលទទួលយកការចោទប្រកាន់ផ្នែកអង្គហេតុទាំងនោះឡើយ ហេតុដូច្នោះ សេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់ គ្មានអានុភាពបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីឡើយ⁴² (ii) ដោយហេតុថា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានសម្រេចពីរដងរួចមកហើយលើបញ្ហាដែលនេះ បណ្តឹងសាទុក្ខនេះ ដាក់យឺតពេល អនុលោមតាមវិធាន ១០៧(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង⁴³ ។
- ២១. អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលនឹងធ្វើការដោះស្រាយលើអំណះអំណាងទាំងនេះតាមលំដាប់លំដោយ ។

ខ. ការពិភាក្សា

- ២២. ភាពអាចទទួលយកបាននៃបណ្តឹងសាទុក្ខនេះ អាស្រ័យលើបញ្ហាគតិយុត្តប៊ីផ្សេងគ្នា គឺ (i) ថាតើសេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់នោះ បានមានអានុភាពបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីស្របតាមអត្ថន័យនៃវិធាន ១០៤(៤-ក) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ដែរ ឬយ៉ាងណា (ii) ថាតើបណ្តឹងសាទុក្ខនេះ ធ្វើឡើងទាន់ពេល អនុលោមតាមវិធាន ១០៧(១) ដែរ ឬយ៉ាងណា និង (iii) ថាតើដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មានសិទ្ធិធ្វើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់នេះ អនុលោមតាមវិធាន ១០៤(៤-ក) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ដែរ ឬយ៉ាងណា ។
- ២៣. ទាក់ទងទៅនឹងបញ្ហាទីមួយ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលកត់សម្គាល់ឃើញថា ការសម្រេចរបស់ខ្លួនជាប់ពាក់ព័ន្ធយ៉ាងខ្លាំងទៅនឹងអង្គសេចក្តីនៃបណ្តឹងសាទុក្ខត្រង់ចំណុចដែលថា ការយល់ឃើញដែលថា សេចក្តីសម្រេចរងការជំទាស់នេះ មាន ឬគ្មានអានុភាពបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធី

⁴¹ ចម្លើយតបរបស់ ខៀវ សំផន កថាខណ្ឌ ៦, ដោយដកស្រង់ចម្លើយតបរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំកំណត់បទចោទជាថ្មីលើអង្គហេតុដែលបញ្ជាក់អំពីអំពើរំលោភសេពសន្ថវៈជាឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ, ថ្ងៃទី ២២ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ E99/1 (“សារណា២០១១របស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី”) កថាខណ្ឌ ៣២,៤០។ សូមមើលផងដែរ ចម្លើយតបរបស់ ខៀវ សំផន កថាខណ្ឌ ២៩។

⁴² ចម្លើយតបរបស់ ខៀវ សំផន កថាខណ្ឌ ១៧។

⁴³ ចម្លើយតបរបស់ ខៀវ សំផន កថាខណ្ឌ ៣(ខ), ៧, ១១។

សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជំទាស់សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២ ទាក់ទងបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ

សម្រាប់គោលបំណងនៃវិធាន ១០៤(៤-ក) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង អាចឆ្លើយទៅនឹងចំណុចសំខាន់ដែលស្ថិតក្នុងការវិវាទនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ គឺថា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានទទួលយកការចោទប្រកាន់ផ្នែកអង្គហេតុនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ ដែលបានកើតឡើងនៅក្រៅបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ដែរ ឬយ៉ាងណា។ ហេតុដូច្នោះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលយល់ឃើញថា ជាការសមស្របក្នុងការភ្ជាប់បញ្ហានេះជាមួយនឹងអង្គសេចក្តីនៃបណ្តឹងសាទុក្ខនេះ ដើម្បីឱ្យបញ្ហានេះត្រូវបានសម្រេចតែនៅក្នុងករណី ដែលបណ្តឹងសាទុក្ខត្រូវបានប្រកាសថា អាចទទួលយកបានដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានដូចបានលើកឡើងខាងលើដែលជាបញ្ហានីតិវិធី ទើបធ្វើឱ្យការពិនិត្យលើបញ្ហានេះក្លាយជាអាទិភាព។

២៤. ទាក់ទងទៅនឹងការដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខនេះឱ្យបានទាន់ពេល ដែលត្រូវបានលើកឡើង ដោយសហព្រះរាជអាជ្ញា វិធាន ១០៧ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងចែងនៅក្នុងផ្នែកពាក់ព័ន្ធដូចខាងក្រោមថា៖

- ១. ក្នុងករណីដែលសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបើកឱ្យមានបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ ដូចមានចែងក្នុងវិធាន ១០៤(៤)(ក) និង(ឃ) បណ្តឹងសាទុក្ខត្រូវធ្វើឡើងក្នុងរយៈពេល ៣០ ថ្ងៃចាប់ពីថ្ងៃប្រកាសសេចក្តីសម្រេចឬពីថ្ងៃជូនដំណឹងអំពីសេចក្តីសម្រេចនោះ។

២៥. តាំងពីដំបូង អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានបញ្ជាក់ថា ការដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗសម្រាប់គោលបំណងនៃវិធាន ១០៧(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ត្រូវបញ្ចប់នៅថ្ងៃដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខដែលបានបំពេញលក្ខខណ្ឌតម្រូវជាផ្លូវការដូចមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន។ ក្នុងរឿងក្តីបច្ចុប្បន្ន ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខ បានដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខនៅចំពោះអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ដែលជាការរំលោភលើវិធាន ១០៦(២) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងដែលចែងថា “បណ្តឹងសាទុក្ខ និងបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗត្រូវដាក់ជូនក្រឡាបញ្ជីនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង”។ នៅថ្ងៃទី ១១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦ នោះគឺជាថ្ងៃដែលបណ្តឹងសាទុក្ខត្រូវបានបញ្ជូនទៅក្រឡាបញ្ជីនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង តាមសំណើរបស់ក្រឡាបញ្ជីនៃអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ដែលបានផុតកំណត់រយៈពេល ៣០ ថ្ងៃដូចមានចែងក្នុងវិធាន ១០៧(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ ប៉ុន្តែអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលពិចារណាឃើញថា កាលៈទេសៈពិសេសបានកំណត់ថា បណ្តឹងសាទុក្ខនេះអាចត្រូវយកមកពិនិត្យ និងចាត់ការដោយក្រឡាបញ្ជីនៃអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលចាប់ពីថ្ងៃទី ១០ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦ ប៉ុណ្ណោះ⁴⁴។ តាមទម្លាប់ ម្ចាស់ប

⁴⁴ ពីថ្ងៃទី ២៩-៣០ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៦ គឺមានពេលយប់សម្រាកសាធារណៈនៅកម្ពុជា។ បន្ទាប់ពីនោះ បរិវេណ អ.វ.ត.ក នៅបន្តបិទរហូតដល់ថ្ងៃទី ៩ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦ ដោយសារទឹកជំនន់លិចខ្លាំង។

សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជំទាស់សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២ ទាក់ទងបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ

បណ្តឹងសាទុក្ខទំនងជាត្រូវបានជូនដំណឹងអំពីការដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខនេះដែលកំណត់ត្រឹមថ្ងៃទី ០៣ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦ ឡើយ ដែលនៅពេលនោះ ពួកគាត់នឹងមានឱកាសដើម្បីដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខ ម្តងទៀតជូនទៅក្រឡាបញ្ជីនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ក្នុងរយៈពេលកំណត់ដូចមានចែងក្នុងវិធាន ១០៧(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ដែលត្រូវបានអានផ្តួចផ្តើមជាមួយវិធាន ៣៩(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ តាម សំអាងហេតុទាំងនេះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលសម្រេចតាមគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់ខ្លួនអនុគ្រោះ កំហុសនីតិវិធីដែលប៉ះពាល់ដល់ការដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខនេះ ត្រង់ចំណុចដែលបណ្តឹងសាទុក្ខនេះត្រូវ បានទទួលដោយក្រឡាបញ្ជីនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ក្រោយពេលកំណត់ផុតរយៈពេលអនុលោម តាមវិធាន ១០៧(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

២៦. តម្រូវឱ្យមានការសម្រេច ថា តើមានមូលដ្ឋានគាំទ្រអំណះអំណាងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាដែលថា បណ្តឹងសាទុក្ខនេះ ធ្វើដាក់មិនទាន់ពេល ដែរ ឬយ៉ាងណា ដោយហេតុថា សេចក្តីសម្រេចដែលរង ការជំទាស់នេះ“ដូចគ្នាបេះបិត”ទៅនឹងសេចក្តីសម្រេចមុនរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដែល ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខពុំបានប្តឹងសាទុក្ខជំទាស់នៅពេលវេលាពាក់ព័ន្ធ⁴⁵។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបាន ចង្អុលបង្ហាញសេចក្តីសម្រេចលើការជំទាស់ផ្នែកនីតិវិធីដែលបានដាក់នៅខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៤ និង សេចក្តីសម្រេចលើការសួរតទល់មុខគ្នារបស់សាក្សី ដែលបានចេញនៅខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៥។ ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខបានអះអាងថា បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ខ្លួន ព្រមទាំងសេចក្តីសម្រេចដែលរងការ ជំទាស់នេះ ដែលបានសម្រេចលើសំណើរបស់ពួកគាត់សុំការបញ្ជាក់ ទាក់ទងវិសាលភាពនៃសំណុំ រឿង ០០២/០២ (និយាយម្យ៉ាងទៀត *វិសាលភាពនៃសំណុំរឿង* របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង)។ ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខព្យាយាមញែកបញ្ហានេះ ចេញពីបញ្ហាដែលត្រូវបានដោះស្រាយក្នុងសេចក្តីចំនួន ២ របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដែលត្រូវបានរំលឹកដោយសហព្រះរាជអាជ្ញា ជាសេចក្តីសម្រេច ដែលម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខបានយល់ឃើញថា បានផ្តោតទៅលើអត្ថិភាពនៃអំពើរំលោភសេពសន្ថវៈ ជាឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិដាច់ដោយឡែកមួយក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៥ ជាជាងទៅលើ *វិសាលភាពនៃ សំណុំរឿង* របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ទាក់ទងទៅនឹងការចោទប្រកាន់អំពីការរំលោភសេពសន្ថវៈ នៅក្រៅបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ⁴⁶។

២៧. អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលកត់សម្គាល់ឃើញថា សំណើរបស់ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខត្រូវបានដោះ

⁴⁵ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ ១៨។

⁴⁶ បណ្តឹងសាទុក្ខ, កថាខណ្ឌ ៦១។

សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជំទាស់សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើ វិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២ ទាក់ទងបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ

ស្រាយនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចស្តីពីអញ្ញត្រកម្ម (“សារណារបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ២០១១”) មានទង្វើករណីសំខាន់ៗចំនួនពីរ៖ ការរំលោភសេពសន្ថវៈមានអត្ថិភាពក្នុងច្បាប់ទំនៀមទម្លាប់អន្តរជាតិ ជាឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៥⁴⁷ និងថា ក្នុងដីកាដោះស្រាយ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមានកំហុស ដោយបានបដិសេធមិនចោទប្រកាន់ជនជាប់ចោទពីករណីនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈដែលបានកើតឡើងនៅក្រៅបរិបទនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ⁴⁸ កំហុសដែលដើមបណ្តឹងសាទុក្ខយល់ឃើញថា តម្រូវឱ្យ“កែប្រែប្រភេទបទល្មើសនៃការចោទប្រកាន់ផ្នែកអង្គហេតុទាំងនោះឡើងវិញ”⁴⁹។ ដោយហេតុថា ដូចដែលម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខ និងសហព្រះរាជអាជ្ញាបានយល់ស្រប “វិសាលភាពនៃសំណុំរឿង មានអាទិភាពជាការកែប្រែប្រភេទបទល្មើស”⁵⁰ សំណើសុំឱ្យកែប្រែប្រភេទបទល្មើសមាននៅក្នុងសារណារបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ២០១១ ប្រាកដជាត្រូវបានសន្មតថា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បើទោះបីជាមានការបដិសេធមិនចោទប្រកាន់របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតពីបទរំលោភសេពសន្ថវៈនៅក្រៅបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំក៏ដោយ ក៏ពិតជាបានទទួលយកការចោទប្រកាន់ផ្នែកអង្គហេតុទាំងនេះ ដែលម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខបានស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ធ្វើការកែប្រែប្រភេទបទល្មើសនៃការចោទប្រកាន់នេះឡើងវិញ។

២៨. ជាការឆ្លើយតប សេចក្តីសម្រេចស្តីពីអញ្ញត្រកម្មបានបញ្ជាក់ថា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងពុំមានសិទ្ធិទទួលយក “សំណើសុំបន្ថែមបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ” របស់ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខឡើយ⁵¹។ ដើម្បីឱ្យស្របជាមួយភាពសមហេតុផលដូចគ្នានេះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានសម្រេចបន្ថែមទៀតថា ខ្លួន “ពុំអាចបន្ថែមអង្គហេតុ ឬបទចោទថ្មីៗពីលើដីកាដោះស្រាយដែលត្រូវបានច្រានចោលដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតឡើយ”⁵²។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលកត់សម្គាល់ឃើញថា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងពុំបានបដិសេធសំណើសុំកែប្រែប្រភេទបទល្មើស ប៉ុន្តែ

⁴⁷ សារណា២០១១របស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី កថាខណ្ឌ ៦-៣១។
⁴⁸ សារណា២០១១របស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី កថាខណ្ឌ ៣២,៤០។
⁴⁹ សារណា២០១១របស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី កថាខណ្ឌ ៤០។ សូមមើល សារណា២០១១របស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី, កថាខណ្ឌ ៤៣, ៤៥(ii)។
⁵⁰ បណ្តឹងសាទុក្ខ, កថាខណ្ឌ ៧៦។ សូមមើលផងដែរ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ ៣១។
⁵¹ សេចក្តីសម្រេចស្តីពីអញ្ញត្រកម្ម កថាខណ្ឌ ៣។
⁵² សេចក្តីសម្រេចស្តីពីអញ្ញត្រកម្ម កថាខណ្ឌ ៣។

សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជំទាស់សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២ ទាក់ទងបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ

បានបដិសេធសំណើសុំបន្ថែមបទចោទ។ ប្រការនេះនាំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងយល់ឃើញថា ខ្លួនពុំបានទទួលយកការចោទប្រកាន់ផ្នែកអង្គហេតុនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ នៅក្រៅបរិបទនៃការ រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ និងបានផ្តល់ចម្លើយច្បាស់លាស់ចំពោះបញ្ហា *វិសាលភាពនៃសំណុំ រឿង*។ សេចក្តីសង្កេតមួយទៀតដែលចេញមកពីសេចក្តីសម្រេចស្តីពីអញ្ញត្រកម្ម⁵³ គឺថា ប្រសិនបើ ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខមានបំណងជំទាស់ទៅនឹងសំអាងហេតុ“ដែលមានកំហុស”⁵⁴ នៃដីកាដោះស្រាយ មធ្យោបាយដ៏ត្រឹមត្រូវធ្វើដូច្នោះ គឺតាមរយៈបណ្តឹងសាទុក្ខទៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះ។

២៩. អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលត្រូវវាយតម្លៃលើបញ្ហា ថាតើបញ្ហាគតិយុត្តិដែលត្រូវបានសម្រេចតាមរយៈសេចក្តីសម្រេចស្តីពីអញ្ញត្រកម្ម និងសេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់នេះ ជាបញ្ហាដូចគ្នាដែរ ឬយ៉ាងណា។ ក្នុងសេចក្តីសម្រេចស្តីពីអញ្ញត្រកម្ម អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានផ្តល់សំអាងហេតុ ពេញលេញទាក់ទងទៅនឹង *វិសាលភាពនៃសំណុំរឿង* ទល់នឹងការចោទប្រកាន់ផ្នែកអង្គហេតុនៃ រំលោភសេពសន្ថវៈនៅក្រៅបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ។ សេចក្តីសម្រេចដែល រងការជំទាស់នេះ គឺមិនខុសគ្នាឡើយ។ ផ្ទុយទៅនឹងការលើកឡើងរបស់ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខ⁵⁵ សេ ចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់នេះ ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហា“វិសាលភាពនៃបទចោទអំពីការរំលោភសេព សន្ថវៈទៅលើជនជាប់ចោទក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២”⁵⁶ តាមរយៈការផ្តល់សេចក្តីសង្ខេបដែល មានសំអាងហេតុពេញលេញនៃដីកាសម្រេច ឬសេចក្តីសម្រេចនានាដែលចេញដោយសហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេត អង្គបុរេជំនុំជម្រះ និងអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងស្តីពីបញ្ហានេះ⁵⁷។ បើទោះបីជា សេច ក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់ បានពង្រីកបន្ថែមបន្តិចបន្តួចអំពីសំអាងហេតុដែលមានរួចហើយក្នុង សេចក្តីសម្រេចមុនរបស់ខ្លួនក៏ដោយ⁵⁸ ក៏សេចក្តីសម្រេចនេះបានបញ្ឈប់បន្ថែមសំអាងហេតុសំខា ន់ៗផ្ទៀងផ្ទាត់ហើយ។ ប៉ុន្តែ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងគ្រាន់តែបញ្ជាក់ជាថ្មីអំពីជំហានហូរហែរ របស់ខ្លួនថា ការទទួលយកសំណើរបស់ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខ គឺស្មើទៅនឹងការបន្ថែមអង្គហេតុ ឬ

⁵³ សេចក្តីសម្រេចស្តីពីអញ្ញត្រកម្ម, កថាខណ្ឌ ៣ (“អង្គហេតុ ឬការចោទ [...] ដែលត្រូវបានច្រានចោលដោយសហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេត, សេចក្តីសម្រេចដែលពុំត្រូវបានរំខានដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះ” សេចក្តីបញ្ជាក់បន្ថែម)។

⁵⁴ សារណា២០១១របស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី កថាខណ្ឌ ៤០។

⁵⁵ បណ្តឹងសាទុក្ខ, កថាខណ្ឌ ៧៣-៧៥។

⁵⁶ សេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់ កថាខណ្ឌ ២០។

⁵⁷ សេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់ កថាខណ្ឌ ១២-១៤, ១៦-១៨។

⁵⁸ សេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់ កថាខណ្ឌ ១៥, ១៩។

សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជំទាស់សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើ វិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២ ទាក់ទងបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ

បទចោទថ្មីៗទៅលើការចោទប្រកាន់នោះ ដែលជាការរំលោភលើវិធាន ៩៨(២) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ ជារួម សេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់ត្រូវបានកំហិតត្រឹមការបញ្ជាក់ជាថ្មីអំពីសំអាងហេតុ ដដែល ដែលបានលើកឡើងរួចហើយក្នុងសេចក្តីសម្រេចស្តីពីអញ្ញត្រកម្មកាលពីពីរឆ្នាំមុន។ ប្រសិនបើម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខ មានបំណងជំទាស់នៅក្នុងបណ្តឹងសាទុក្ខនូវការសម្រេចរបស់អង្គជំនុំ ជម្រះសាលាដំបូងទាក់ទងទៅនឹង *វិសាលភាពនៃសំណុំរឿង* ពាក់ព័ន្ធការរំលោភសេពសន្ថវៈនៅក្រៅប រិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ពួកគាត់គួរបានធ្វើដូច្នោះកាលពីពេលនោះ។ ហេតុដូច្នោះ បណ្តឹងសាទុក្ខ បច្ចុប្បន្នរបស់ពួកគាត់ត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាបណ្តឹងយឺតពេល តាមវិធាន ១០៧(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

៣០. ផ្អែកលើការលើកឡើងខាងលើ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលយល់ឃើញថា ពុំមានភាពចាំបាច់ក្នុង ការពិចារណាទៅលើបញ្ហាសេសសល់បន្ថែមទៀតឡើយ។

IV. ផ្តែកសម្រេចសេចក្តី

៣១. យោងតាមសំអាងហេតុខាងលើ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលសម្រេច៖

បដិសេធបណ្តឹងសាទុក្ខនេះ មិនអាចទទួលយកបាន អនុលោមតាមវិធាន ១០៧(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១២ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៧

ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល

គង់ ស្រីម

សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជំទាស់សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើ វិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២ ទាក់ទងបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ